

PREDNACRT

**PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA
O AERODROMIMA**

Na osnovu člana 16. i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09) i člana 14. Zakona o vazduhoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), generalni direktor Direkcije za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine
donosi:

P R A V I L N I K

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O AERODROMIMA

Član 1

U članu 2. dodati slijedeće pojmove:

- 98) **Kartografski podaci o aerodromu** (Aerodrome mapping data): podaci koji se prikupljaju u svrhu objedinjavanja kartografskih informacija o aerodromu za vazduhoplovne potrebe.
- 99) **Baza kartografskih podataka o aerodromu** (Aerodrome mapping database): zbirka kartografskih podataka o aerodromu koji su organizovani i posloženi u strukturisani skup podataka.
- 100) **Kritična tačka** (Hot spot): lokacija (mjesto) na operativnoj površini aerodroma na kojoj se ranije dogodio ili postoji potencijalni rizik da se dogodi sudar ili neodobreni upad na poletno-sletnu stazu, te na kojoj je potreban povećan oprez pilota/vozača.
- 101) **Sistem upravljanja sigurnošću (SMS)**: visoko organizovani pristup u upravljanju sigurnošću uključujući: neophodne organizacione strukture, odgovornosti, politiku i procedure.
- 102) **Klasifikacija integriteta** (vazduhoplovni podaci): Klasifikacija zasnovana na potencijalnom riziku koji proističe iz korišćenja oštećenih podataka. Vazduhoplovni podaci se klasifikuju kao:
 - a) rutinski podaci: postoji veoma mala vjerovatnoća da će pri korišćenju oštećenih rutinskih podataka bezbjedan nastavak leta i slijetanje vazduhoplova biti ozbiljno ugroženi uz mogućnost katastrofe;
 - b) bitni podaci: postoji mala vjerovatnoća da će pri korišćenju oštećenih bitnih podataka bezbjedan nastavak leta i slijetanje vazduhoplova biti ozbiljno ugroženi uz mogućnost katastrofe; i
 - c) kritični podaci: postoji velika vjerovatnoća da će pri korišćenju kritičnih podataka bezbjedan nastavak leta i slijetanje vazduhoplova biti ozbiljno ugroženi uz mogućnost katastrofe.
- 103) **Bezbjednosna površina kraja poletno-sletne staze** (RESA): površina simetrična sa produženom centralnom linijom poletno-sletne staze koja se nalazi uz završetak staze i čija je prvenstvena namjena smanjenje rizika od oštećenja vazduhoplova u slučaju da sleti ispred ili se zaustavi iza površine poletno-sletne staze.

Član 2.

U odjeljku 3. Certificiranje aerodroma član 6. stav (1) mijenja se i glasi:

- (1) Nacionalna vazduhoplovna vlast će certifikovati aerodrome koji se koriste za međunarodne operacije u skladu sa nacionalnim propisima .
Kao dio procesa certifikacije, Nacionalna vazduhoplovna vlast će osigurati da Aerodromski priručnik sadrži sve važne informacije o aerodromskoj lokaciji, infrastrukturi, službama, opremi, operativnim procedurama, organizaciji i uključujući sistem upravljanja sigurnošću bude dostavljen od strane podnosioca zahtjeva za odobrenje/prihvatanje prije izdavanja aerodromske potvrde.

Član 3.

U odjeljku 3. Certificiranje aerodroma u stavu (1) iza riječi "certificirani" dodati slijedeće:

"U okviru certifikacije aerodroma, vazduhoplovne vlasti su dužne da se pobrinu da, prije nego što aerodromskom operatoru izdaju potvrdu za aerodrom, podnosilac zahtjeva dostavi aerodromski priručnik na odobrenje/prihvatanje koji sadrži relevantne informacije o lokaciji aerodroma, njegovim objektima, službama, opremi, operativnim postupcima, organizaciji i upravi, uključujući i sistem upravljanja sigurnošću.

U odjeljku 3. Certificiranje aerodroma član 6. stav (1) masa 2730 kg mijenja se u 2370 kg.

Član 4.

U odjeljku 4. Upravljanje bezbjednošću član 7. stav se mijenja i glasi:

- (1) "Aerodromski operator će u cilju postizanja prihvatljivog nivoa bezbjednosti aerodromskih operacija uspostaviti sistem upravljanja bezbjednošću na aerodromu koji će biti usklađen sa nacionalnim programom bezbjednosti".

Član 5.

U odjeljku 5. Projektovanje aerodroma član 8. dodati stav (3) koji glasi:

(3) "Na dostavljenu lokacijsku ili tehničku dokumentaciju (Glavni projekat , Idejno rješenje, Studije, Elaborati itd.) vezanu za izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju aerodroma, objekata na aerodromu i manevarskih površina Direkcija za civilno vazduhoplovstvo BiH izdaje saglasnost na iste."

Član 6.

U članu 10. stav (2) se mijenja i glasi:

(2) "Operator aerodroma ili države ugovornice obezbjeđuju održavanje cjelovitosti vazduhoplovnih podataka tokom cijelog procesa njihove obrade – od premjeravanja/izvora do slijedećeg korisnika kojem su namijenjeni.Primjenjuju se slijedeće klasifikacije i nivoi cjelovitosti podataka, a na osnovu primjenjivih klasifikacija cjelovitosti, postupcima validacije i verifikacije se:

- a) za rutinske podatke: izbjegava oštećenje tokom cijelog procesa obrade podataka;
- b) za bitne podatke: obezbjeđuje se da ni u jednoj fazi cjelokupnog procesa ne dođe do oštećenja i može po potrebi uključivati dodatne procese da bi se riješili potencijalni rizici u ukupnoj arhitekturi sistema da bi se dodatno obezbjedila cjelovitost podataka na ovom nivou; i
- c) za kritične podatke: obezbijediti da ni u jednoj fazi cjelokupnog procesa ne dođe do oštećenja i uključiti dodatne postupke obezbjeđivanja cjelovitosti da bi se u potpunosti ublažile posljedice grešaka koje su temeljnom analizom ukupne arhitekture sistema prepoznate kao potencijalni rizici po cjelovitost podataka.

Član 7.

U članu 15. (Nosivost kolnika)

Stav (5) pod tačkom c) tabela se mjenja u :

Najveća dozvoljena kategorija pritiska u gumama točkova vazduhoplova	KOD
Neograničeno:bez ograničenja pritiska	W
Visoka: pritisak ograničen na 1,75 Mpa	X
Srednja:pritisak ograničen na 1,25 Mpa	Y
Niska:pritisak ograničen na 0,50 Mpa	Z

Stav (6) pod tačkom b) Primjer 2.- najveći dozvoljeni pritisak u gumama točkova vazduhoplova mjenja se u 1,25 Mpa.

Član 8.

U članu 18. stav (3) pod tačkom c) brisati riječ "ili" i dodati zarez iza riječi bljuzgavicu i led i dodati iza riječi led i "mraz".

U članu 18. stav (3) pod tačkom f) brisati riječ "ili" i dodati zarez iza riječi poletno-sletnoj stazi a iza riječi stazi za voženje dodati riječi "ili platformi".

U članu 18. stav (3) iza riječi "stazi za voženje" dodati slijedeće:

" ili drugih nečistoća kao što su: blato, prašina, pijesak, vulkanski dim, ulje i guma".

Član 9.

U članu 18. u stavu (5) tačka c) se briše i zamjenjuje sa slijedećim:

Opis pojave	Izraz za označavanje pojave
c) U smislu performansi vazduhoplova, poletno-sletna staza na kojoj je više od 25 procenata njene površine (bilo da se radi o izolovanim mjestima ili ne) koja se koriste u okviru zahtijevane dužine i širine pokriveno vodom koja je dublja od 3 mm.	Stajaća voda

dok se tačka d) u potpunosti briše.

Član 10.

U članu 18. stav (8) u tački a) iza riječi vazduhoplova dodati slijedeće:
"i o tome se pravi izvještaj".

U članu 18 dodati stav (9) koji glasi:

(9) " Kad god je prisutan i prijavljen snijeg, bljuzgavica, led ili mraz u opisu uslova na površini poletno-sletne staze treba koristiti slijedeće pojmove: suvi snijeg, mokri snijeg, zbijeni snijeg, mokri zbijeni snijeg, bljuzgavica, led, mokr led, mraz, suvi snijeg po ledu, mokr snijeg po ledu, tretrani hemijskim sredstvima, pijesak prisutan i treba da obuhvati gdje je to primjenjivo procjenu debljine nanosa nečistoće."

Član 11.

U članu 31. stav (2) se mjenja i glasi :

(2) Asfaltirana poletno-sletna staza treba biti tako izgrađena da osigura koeficijent trenja na ili iznad minimalnog nivoa trenja dozvoljenog od strane vazduhoplovne vlasti.

U stavu (4) iza broja 1,0 mm dodaje se "Da bi se obezbjedila neophodna svojstva trenja površine, treba voditi računa o makroteksturi i mikroteksturi."

U članu 31. dodaje se stav (6) koji glasi:

(6) "Površinu popločane poletno-sletne staze treba procijeniti nakon što je izgrađena ili obnovljena da bi se utvrdilo da svojstva trenja poletno-sletne staze zadovoljavaju projektne ciljeve".

Član 12.

U članu 35. (RESA) dodati stav (10) i (11) koji glase:

(10) Ako je instaliran EMAS sistem (Engineered Material Arresting System) sistem za zaustavljanje vazduhoplova, onda se dužina RESE može smanjiti na osnovu specifikacija dizajniranog sistema ali uz prihvatanje/odobrenje vazduhoplovne vlasti.

(11) Zaštitna površina kraja poletno-sletnestaze treba da se pruža, ukoliko je izvodljivo od kraja osnovne staze poletno-sletne staze do najmanje:

- a) 240 m kada je kodni broj 3 ili 4, ili kraće kada je postavljen zaustavni sistem – EMAS,
- b) 120 m kada je kodni broj 1 ili 2 a poletno-sletna staza instrumentalnog tipa, ili kraća kada je postavljen zaustavni sistem,
- c) 30 m kada je kodni broj 1 ili 2 a poletno-sletna staza neinstrumentalnog tipa.

Član 13.

U članu 59. Tabela 4-1. Dimenzije i nagibi površina ograničenja prepreka – staze za sletanje zamjenjuje se tabelom:

STAZE ZA SLIJETANJE

KLASIFIKACIJA STAZA											
	Neinstrumentalne				Instr. neprecizni prilaz			Instr. precizni prilaz kat.			
	Kodni broj				Kodni broj			I		II ili III	
Površina i dimenzije ^a	Kodni broj				Kodni broj			Kodni broj		Kodni broj	
	1	2	3	4	1,2	3	4	1,2	3,4	3,4	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	
STOŽASTA											
Nagib	5%	5 %	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5 %	5%	
Visina	35m	55m	75m	100m	60m	75m	100m	60m	100m	100m	
UNUTARNJA HORIZONTALNA											
Visina	45m	45m	45m	45m	45m	45m	45m	45m	45m	45m	
Radijus	2000 m	2500m	4000m	4000m	3500m	4000m	4000m	3500m	4000m	4000m	
UNUTARNJA PRILAZNA											
Širina	-	-	-	-	-	-	-	90m	120m ^e	120m ^e	
Udaljenost od praga	-	-	-	-	-	-	-	60m	60m	60m	
Duljina	-	-	-	-	-	-	-	900m	900m	900m	
Nagib	-	-	-	-	-	-	-	2,5 %	2%	2%	
PRILAZNA											
Duljina unutrašnjeg ruba	60m	80m	150m	150m	150m	300m	300m	150m	300m	300m	
Udaljenost od praga	30m	60m	60m	60m	60m	60m	60m	60m	60m	60m	
Divergencija (svaka strana)	10 %	10 %	10 %	10 %	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	
Prva sekcija											
Duljina	1600m	2500m	3000m	3000m	2500m	3000m	3000m	3000m	3000m	3000m	
Nagib	5 %	4%	3,33 %	2,5 %	3,33 %	2 %	2 %	2,5 %	2 %	2 %	
Druga sekcija											
Duljina	-	-	-	-	-	3600m ^b	3600 m ^b	12000m	3600 m ^b	3600 m ^b	
Nagib	-	-	-	-	-	2,5%	2,5 %	3 %	2,5 %	2,5 %	
Horizontalna sekcija											
Duljina	-	-	-	-	-	8400 m ^b	8400 m ^b	8400 m ^b	8400 m ^b	8400 m ^b	
Ukupna duljina	-	-	-	-	-	15000m	15000m	15000m	15000m	15000m	
PRIJELAZNA											
Nagib	20 %	20 %	14,3 %	14,3%	20%	14,3%	14,3 %	14,3 %	14,3 %	14,3 %	
UNUTARNJA PRIJELAZNA											
Nagib	-	-	-	-	-	-	-	40%	33,3%	33,3%	

KLASIFIKACIJA STAZA										
								Instr. precizni prilaz kat.		
	Neinstrumentalne				Instr. neprecizni prilaz			I	II ili III	
Površina i dimenzije ^a	Broj koda				Broj koda			Broj koda	Broj koda	
	1	2	3	4	1,2	3	4	1,2	3,4	3,4
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
POVRŠINA PREKINUTOG SLIJETANJA										
Duljina unutarnjeg ruba	-	-	-	-	-	-	-	90m	120m ^e	120m ^e
Udaljenost od praga	-	-	-	-	-	-	-	^c	1800m ^d	1800m ^d
Divergencija (svaka strana)	-	-	-	-	-	-	-	10%	10%	10%
Nagib	-	-	-	-	-	-	-	4%	3,33%	3,33%
a. Sve dimenzije su mjerene horizontalno osim ukoliko nije drukčije utvrđeno.										
b. Varijabilna duljina										
c. Udaljenost do kraja osnovne staze ili										
d. do kraja uzletno-sletne staze, već prema tome što je kraće.										
<i>e. Gdje je slovo koda F (stupac 3 tabele 1-1), širina se povećava na 155 m. Za informacije o zrakoplovima kodnog slova F, koji su opremljeni digitalnom avionikom koja omogućuje naredbama za upravljanje održavanje uspostavljenog pravca tijekom manevra kruženja, vidi Kružno 301 – Novi veći zrakoplovi – Povreda zone bez prepreka: Operativne mjere i aeronautička studija.</i>										

Član 14.

U članu 63. u stavu (1) u tački a) slovo "i" se zamjenjuje sa "i/ili".

U stavu (1) u tački b) iza riječi opština dodaje se novi red koji glasi:

- dokaz o uplati administrativne takse i naknade.

U članu 63. stav (2) se mjenja u novi stav koji glasi:

(2) "Za sve nove objekte, koji se planiraju graditi izvan granica površina ograničenja prepreka, čija je planirana visina 45m iznad tla na kome se planiraju graditi i koji su izvan naseljenih mjesta, obvezna je saglasnost Direkcije za civilno vazduhoplovstvo BiH, utemeljena na upućenom zahtjevu za saglasnost, te (uz zahtjev) dostaviti dokumentaciju navedenu u stavu (1) navedenog člana.

Objekti u zonama koje se nalaze izvan granica površina ograničenja prepreka, čija je planirana visina 150m i više iznad tla na kome se planiraju graditi, smatrat će se preprekama, osim ako posebna aeronautička studija ne pokaže da ovi objekti neće predstavljati opasnost za vazduhoplove.

Ova studija može uzeti u obzir prirodu predmetnih operacija i može razlikovati dnevne i noćne operacije."

Član 15.

U članu 64. dodaju se novi stavovi (3) i (4) koji glase:

(3) "Prije izgradnje objekata izvan granica površina za ograničavanje prepreka a koji se pružaju iznad naseljenih mjesta potrebno je pribaviti saglasnost Direkcije za civilno vazduhoplovstvo."

(4) „Drugi objekti izvan površina za ograničenje prepreka trebaju biti označeni i/ili/osvijetljeni kada vazduhoplovna studija ukazuje da bi objekat mogao predstavljati opasnost za vazduhoplove.“

(5) " Nadzemne žice, kablovi itd., koje prelaze rijeku, vodeni put, dolinu ili autoput trebaju biti označeni, a njihovi noseći tornjevi označeni ili osvijetljeni kada vazduhoplovna studija ukazuje da žice ili kablovi mogu predstavljati opasnost za vazduhoplov."

Član 16.

U članu 77. stav (3) se briše i zamjenjuje slijedećim.

"Kada za to postoje uslovi:

- a) Dodatno istaknuta oznaka središnje linije staze za vožnju proteže se od pozicije za čekanje oblik A (prikazano na slici 5-6 Oznake staze za vožnju) u dužini od najviše 47 m u smjeru kretanja od poletno-sletne staze. Vidjeti sliku 5-7 (a).
- b) Ako dodatno istaknuta oznaka središnje linije staze za vožnju ukršta na udaljenosti manjoj od 47 m sa drugom oznakom pozicije za čekanje, npr. sa pozicijom za čekanje na poletno-sletnoj stazi kategorije II ili III sa preciznim prilazom, dodatno istaknuta oznaka središnje linije staze za vožnju se izvodi na način da se prekida na udaljenosti od 0,9 m ispred i iza oznake pozicije za čekanje sa kojom se ukršta. Dodatno istaknuta središnja linija staze za vožnju koja se ukršta sa oznakom pozicije za čekanje mora se produžiti iza tačke ukrštanja za najmanje 3 isprekidane linije ili do ukupne dužine od 47 m, u zavisnosti od toga šta je veće dužine. Vidjeti sliku 5-7 (b).
- c) Ako dodatno istaknuta središnja linija staze za vožnju prolazi kroz ukrštanje dvije staze za vožnju na udaljenosti manjoj od 47 m od oznake pozicije za čekanje, dodatno istaknuta središnja linija mora biti izvedena na način da se prekida na udaljenosti od 1,5 m ispred i iza tačke u kojoj središnja linija staze za vožnju sa kojom se ukršta prelazi preko dodatno istaknute središnje linije staze za vožnju. Dodatno istaknuta središnja linija staze za vožnju koja prolazi kroz ukrštanje dvije staze za vožnju mora se produžiti iza tačke ukrštanja za najmanje 3 isprekidane linije ili do ukupne duljine od 47 m, u zavisnosti od toga šta je veće dužine. Vidjeti sliku 5-7(c).
- d) Kada se dvije središnje linije staze za vožnju spajaju na oznaci ili prije oznake pozicije za čekanje, isprekidana linija sa unutrašnje strane ne smije biti kraća od 3m. Slika 5-7(d).
- e) Kada su dvije oznake pozicije za čekanje postavljene jedna nasuprot drugoj na udaljenosti manjoj od 94m, dodatno istaknute oznake središnje linije staze za vožnju moraju biti izvedene u punoj dužini između tako postavljenih pozicija za čekanje. Dodatno istaknute oznake središnje linije staze za vožnju ne protežu se ni preko jedne ni preko druge oznake pozicije za čekanje. Slika 5-7(e).

Član 17.

Postojeću sliku 5-7 zamjeniti sa slikom 5-7 -Oznaka središnje crte staze za vožnju

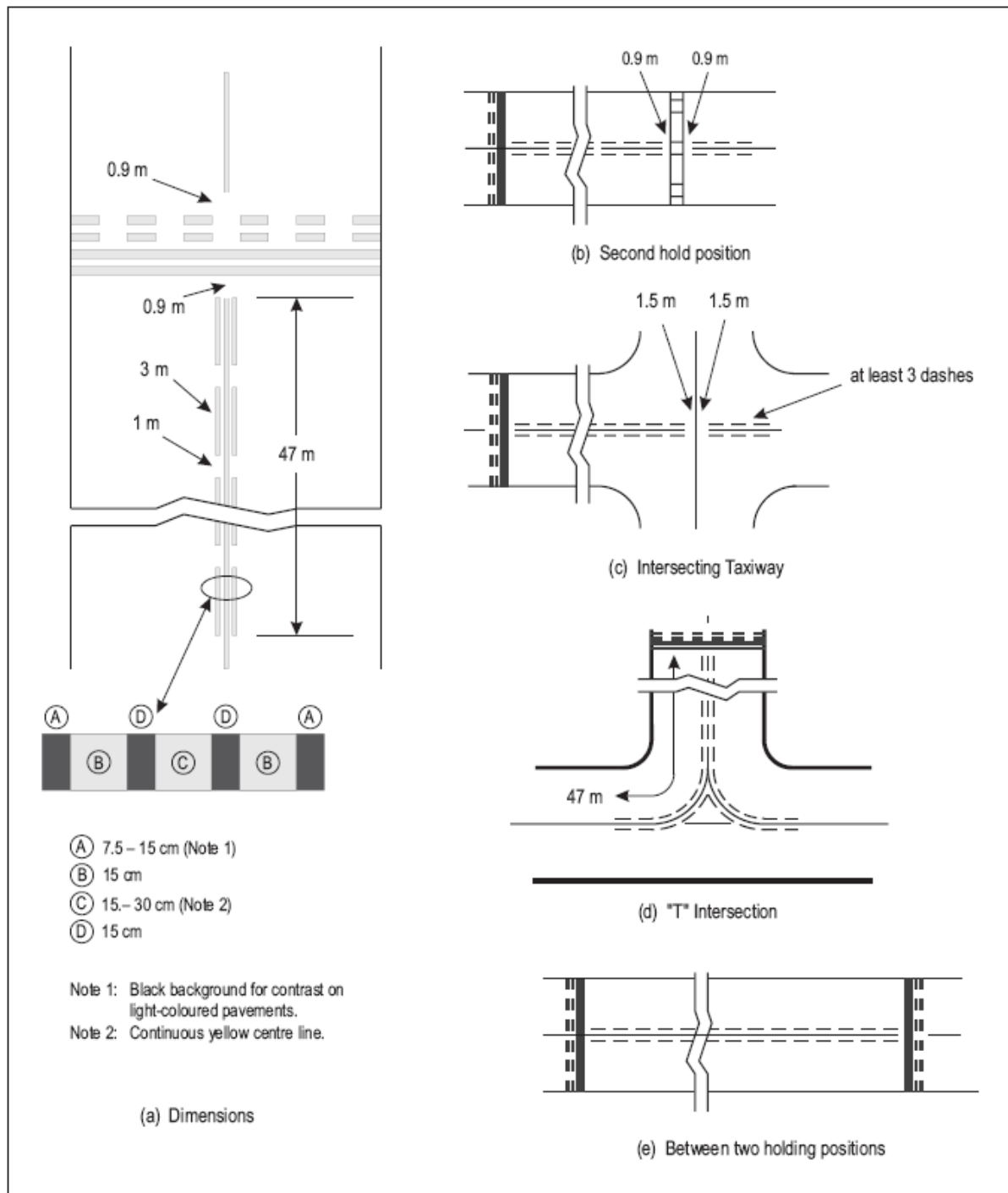

Figure 5-7. Enhanced Taxiway Centre Line Marking

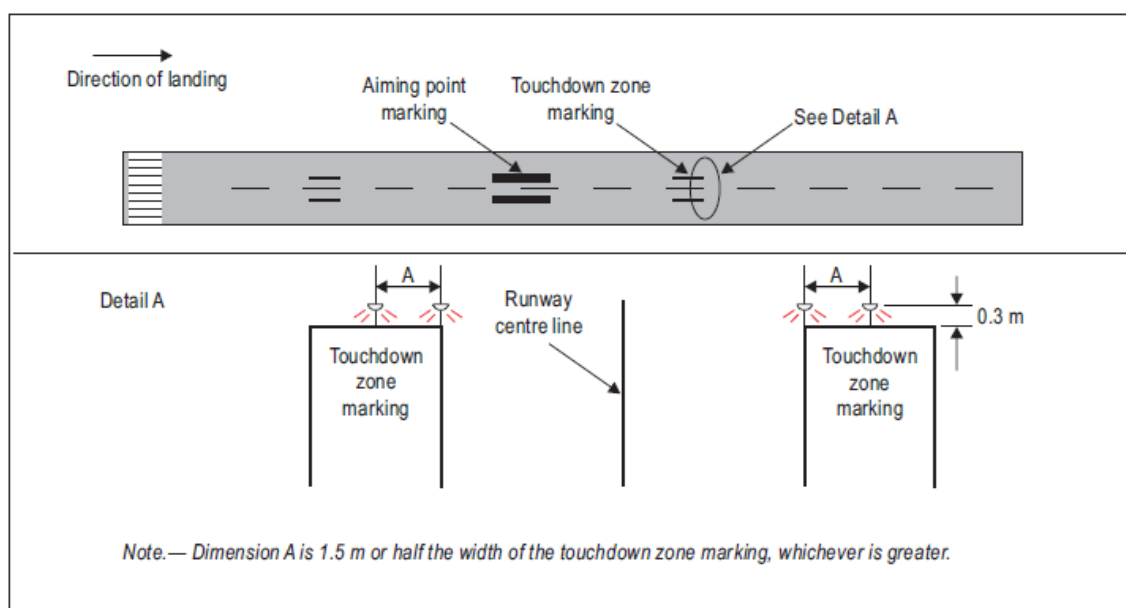
Član 18.

U članu 108. dodaje se novi stav (8) koji glasi:

(8) " Jednostavni sistem osvjetljenja zone dodira postavlja se u cilju lakšeg uočavanja zone dodira u svim uslovima vidljivosti, kako bi pilot mogao odlučiti o odustajanju od slijetanja u slučaju da vazduhoplov nije sletio na poletno-sletnu stazu do određene njene tačke. Od velike je važnosti da piloti koji izvode operacije na aerodromima koji koriste jednostavni sistem osvjetljenja zone dodira budu upoznati sa namjenom ovih svjetala.

Lokacija - Jednostavni sistem osvjetljenja zone dodira sastoji se od dva para svjetala postavljenih sa svake strane središnje linije poletno-sletne staze na udaljenosti od 0,3 metra ispred završnog ruba oznake zone dodira, posmatrano u smjeru slijetanja vazduhoplova. Poprečna udaljenost između dva unutrašnja svjetla jednostavnog sistema osvjetljenja zone dodira mora biti jednaka poprečnoj udaljenosti između dvije paralelne linije koje su sastavni dio oznake zone dodira. Razmak između dva svjetla jednog para svjetala ne smije biti veći od 1,5m ili 50% od širine linije oznake zone dodira na kojoj su postavljeni, u zavisnosti od toga šta je veće. (Slika 5-24a) Jednostavni sistem osvjetljenja zone dodira.

Rasvjetna tijela jednostavnog sistema osvjetljenja zone dodira moraju biti učvršćena i emitovati jednosmjerni snop bijelog svjetla promjenjivog intenziteta usmjerenog na način da budu vidljiva pilotu vazduhoplova u prilazu poletno-sletnoj stazi. "

Slika 5-24a Jednostavni sistem osvjetljenja zone dodira

Član 19.

U članu 138. iza tačke b) stavljamo tačku c) a iza nje tačku d).

Član 20.

U članu 139. dodaju se stavovi (3) i (4) koji glase:

(3) "Nepokretni objekat koji nije prepreka, a nalazi se u blizini auto-puta ili korita rijeke (koji se koriste za navigaciju u uslovima VFR letenja), i/ili se aeronautičkom studijom utvrdi da taj objekt može predstavljati opasnost za vazduhoplov u letu, mora biti označen i osvijetljen."

4) "Električni dalekovodi i drugi kablovi postavljeni iznad riječnog toka, ili vodenog puta, ili doline, ili se aeronautičkom studijom utvrdi da mogu predstavljati opasnost za vazduhoplov u letu, moraju biti označeni."

Član 21.

U članu 114. dodaje se stav (19) koji glasi:

(19) " Kada se više od jedne zaustavne prečke odnosi na određeno ukrštanje staze za vožnju i poletno-sletne staze, samo jedna smije biti osvijetljena u datom trenutku. "

Član 22.

U članu 140. iza riječi "označen" briše se slovo "i" a umjesto njega stavljamo zarez (,) i slovo "a".

Član 23.

U članu 141. iza riječi "označen" briše se slovo "i" a umjesto njega stavljamo zarez (,) i slovo "a".

Član 23.

U članu 142. u stavu (6) iza riječi "rijeke" dodati riječ "vodeni put" i iza riječi "označeni" slovo "i" zamjeniti sa "ili".

Član 25.

U članu 143. mjenja se naslov u **Označavanje i/ili osvijetljavanje objekata.**

U članu 143. u stavu (3) iza riječi "zastavicama" dodaje se slijedeća rečenica:

" Kada se pokretni objekti označavaju bojom, treba koristiti samo jednu upadljivu boju, najpoželjnije je crvenu ili žuto-zelenu za vozila hitnih službi, a žutu za servisna vozila."

U članu 143. dodaju se stavovi (4) i (5) koji glase:

(4) Postojanje objekata koji moraju biti osvijetljeni, kao što je navedeno u 6.1, se pokazuje svjetlima niskog, srednjeg ili visokog intenziteta, ili kombinacijom tih svjetala.

(5) Svjetla niskog intenziteta prepreka, tipa A, B, C, i D svjetla srednjeg intenziteta za označavanje prepreka tipa A, B i C, svjetla visokog intenziteta za označavanje prepreka tipa A i B, su u skladu sa specifikacijama u Tabeli 6-3 – Karakteristike svjetala prepreka i dodatku 1 Pravilnika o aerodromima.

Član 26.

U članu 145. dodati stav (7) koji glasi:

(7) " Kada se utvrdi da nadzemnu žicu, kabal, itd. treba označiti, ali nije izvodljivo postaviti oznake na žici, kablju, onda na njihovim nosećim tornjevima treba obezbijediti svjetla visokog intenziteta za označavanje prepreka, tipa B."

Član 27.

U članu 147. u stavu (4) dodaje se rečenica koja glasi:

" Svjetla niskog intenziteta za označavanje prepreka, tipa C, na vozilima povezanim sa hitnim ili službama obezbjeđenja su trepćuće-plava, a ona na ostalim vozilima trepćuće-žuta."

U članu 147 u stavu (8) dodati tačke c,d,e,f i g koje glase:

c) Kada se koriste svjetla visokog intenziteta za označavanje prepreka, tipa A, ona se raspoređuju na jednakim intervalima koji ne prelaze 105 m. između nivoa zemljišta i svjetla/svjetala na vrhu, osim kada je objekat koji treba označiti okružen zgradama, pa se pri utvrđivanju broja nivoa svjetala, visina vrhova zgrada može koristiti kao ekvivalent nivoa zemljišta.

d) Kada, po mišljenju nadležnog tijela, korišćenje svjetala visokog intenziteta za označavanje prepreka, tipa A, noću može zaslijepiti pilote u blizini aerodroma (unutar radijusa od približno 10 000 m) ili izazvati ozbiljnu zabrinutost za zaštitu okoline, treba koristiti sama svjetla srednjeg intenziteta za označavanje prepreka, tipa C, dok svjetla srednjeg intenziteta za označavanje prepreka, tipa B, treba koristiti sama ili u kombinaciji sa svjetlima niskog intenziteta za označavanje prepreka, tipa B.

e) Kada je neki objekat označen svjetlima srednjeg intenziteta za označavanje prepreka, tipa A, na srednjim nivoima se obezbjeđuju dodatna svjetla. Ova dodatna srednja svjetla treba rasporediti što je moguće više jednako, između svjetala na vrhu i na nivou zemljišta ili nivoa vrhova okolnih zgrada, u zavisnosti od situacije, sa razmakom koji ne prelazi 105 m.

f) Kada je neki objekat označen svjetlima srednjeg intenziteta za označavanje prepreka, tipa B, na srednjim nivoima se obezbjeđuju dodatna svjetla. Ova dodatna srednja svjetla su naizmjenično svjetla niskog intenziteta za označavanje prepreka, tipa B, i svjetla srednjeg intenziteta za označavanje prepreka, tipa B, i treba ih rasporediti što je moguće više jednako, između svjetala na vrhu i na nivou zemljišta ili nivoa vrhova okolnih zgrada, u zavisnosti od situacije, sa razmakom koji ne prelazi 52 m.

g) Kada je neki objekat označen svjetlima srednjeg intenziteta za označavanje prepreka, tipa C, na srednjim nivoima se obezbjeđuju dodatna svjetla. Ova dodatna srednja svjetla treba rasporediti što je moguće više jednako, između svjetala na vrhu i na nivou zemljišta ili nivoa vrhova okolnih zgrada, u zavisnosti od situacije, sa razmakom koji ne prelazi 52 m.

Član 28.

U članu 148. stav (6) iza riječi "nivoima" dodati rečenicu:

" Ova dodatna srednja svjetla treba rasporediti što je moguće više jednako, između svjetala na vrhu i na nivou zemljišta ili nivoa vrhova okolnih zgrada, u zavisnosti od situacije, sa razmakom koji ne prelazi 105 m."

Član 29.

U članu 151. dodati stav (5) koji glasi:

(5) "Svjetla visokog inteziteta za označavanje prepreka su namijenjena za korišćenje daju kao i noću. Treba obratiti pažnju na to da ova svjetla ne stvore zbujujuće zasljepljivanje. Smjernice o projektovanju, radu i lokaciji svjetala viskog inteziteta za označavanje prepreka su date u Priručniku za projektovanje aerodroma, (Doc 9157) Dio 4."

U članu 151. Tabela 6-3 - Karakteristike svjetala za označavanje prepreka se zamjenjuje slijedećom Tabelom:

1	2	3	4			7
			5			
Vrsta svjetla	Boja	Vrsta signala/ stopa bljeskanja	Vršni intenzitet (cd) pri datoj osvjetljenosti pozadine			Tabela za distribuciju svjetala
			Dan (iznad 500cd/m ²)	Sumrak (50-500 cd/m ²)	Noć (ispod 50cd/m ²)	
Niski intenzitet, Tip A (fiksirana)	Crvena	Fiksiran	N/A	N/A	10	6-X
Niski intenzitet, Tip B (fiksirana)	Crvena	Fiksiran	N/A	N/A	32	6-X
Niski intenzitet, Tip C (mobilna prepreka)	Žuta/plava (a)	Bljeskanje (60-90) fpm	N/A	40	40	6-X
Niski intenzitet, Tip D (vozila za vođenje)	Žuta	Bljeskanje (60-90) fpm	N/A	200	200	6-X
Srednji intenzitet, Tip A	Bijela	Bljeskanje (20-60) fpm	20 000	20 000	2 000	6-Y
Srednji intenzitet, Tip B	Crvena	Bljeskanje (20-60) fpm	N/A	N/A	2 000	6-Y
Srednji intenzitet, Tip C	Crvena	Fiksiran	N/A	N/A	2 000	6-Y
Visoki intenzitet, Tip A	Bijela	Bljeskanje (40-60) fpm	200 000	20 000	2 000	6-Y
Visoki intenzitet, Tip B	Bijela	Bljeskanje (40-60) fpm	100 000	20 000	2 000	6-Y

a) Vidi član 147. stav (4)

U članu 151. dodaju se nove tabele kako slijedi:

Tabela - 6-X Distribucija svjetala za svjetla niskog inteziteta za označavanje prepreka

	Minimalni intenzitet (a)	Maksimalni intenzitet (a)	Vertikalno prostiranje	
			Maksimalno prostiranje snopa	Intenzitet
Tip A	10cd (b)	N/A	10°	5cd
Tip B	32cd (b)	N/A	10°	16cd
Tip C	40cd (b)	400cd	12° (d)	20cd
Tip D	200cd (c)	400cd	N/A (e)	N/A

Napomena - Ova tabela ne uključuje preporučeno horizontalno prostiranje snopa ali zahtijeva pokrivanje od 360° oko neke prepreke. Stoga će broj svjetala potrebnih da se ispuni ovaj zahtjev zavisiti od horizontalnog prostiranja svakog svjetla kao i oblika prepreke. Tako će, što je prostiranje snopa uže biti potrebno više svjetala.

- (a) 360° horizontalno. Za bljeskajuća svjetla, intenzitet se tumači kao efektivni intenzitet kako je utvrđen u skladu sa Priručnikom za projektovanje aerodroma, Dio 4.
- (b) Između 2 i 10° vertikalno. Visinski vertikalni uglovi su upućeni na horizontalne kada je svjetlo istog položaja.
- (c) Između 2 i 20° vertikalno. Visinski vertikalni uglovi su upućeni na horizontalne kada je svjetlo istog položaja.
- (d) Vršak intenziteta bi trebao biti lociran na približno 2.5° vertikalno.
- (e) Vršak intenziteta bi trebao biti lociran na približno 17° vertikalno.
- (f) Prostiranje snopa je definisano kao ugao između horizontalnog plana i smjerova za koje intenzitet premašuje onaj pomenut u stupcu "intenziteta".

Tabela -6-Y Distribucija svjetla srednjeg i visokog intenziteta za označavanje prepreka prema mjerilima intenziteta iz tabele 6-3

Referentne vrijednosti intenziteta	Minimalni zahtjevi					Preporuke				
	Vertikalni visinski ugao (b)			Vertikalno prostiranje snopa (c)		Vertikalni visinski ugao (b)			Vertikalno prostiranje snopa (c)	
	0°		1°			0°	-1°	-10°		
	Minimalni prosječni intenzitet	Minimalni intenzitet (a)	Minimalni intenzitet (a)	Minimalno prostiranje snopa	Intenzitet (a)	Maksimalni intenzitet (a)	Maksimalni intenzitet (a)	Maksimalni intenzitet (a)	Maksimalno prostiranje snopa	Intenzitet (a)
200 000	200 000	150 000	75 000	3°	75 000	250 000	112 500	7 500	7°	75 000
100 000	100 000	75 000	37 500	3°	37 500	125 000	56 250	3 750	7°	37 500
20 000	20 000	15 000	7 500	3°	7 500	25 000	11 250	750	N/A	N/A
2 000	2 000	1 500	750	3°	750	2 500	1 125	75	N/A	N/A

Napomena - Ova tabela ne uključuje preporučeno horizontalno prostiranje snopa ali zahtijeva pokrivanje od 360° oko neke prepreke. Stoga će broj svjetala potrebnih da se ispuni ovaj zahtjev zavisiti od horizontalnog prostiranja svakog svjetla kao i oblika prepreke. Tako će, što je prostiranje snopa uže biti potrebno više svjetala.

- (a) 360° horizontalno. Svaki intenzitet je izražen u kandelima. Za bljeskajuća svjetla, intenzitet se tumači kao efektivni intenzitet kako je utvrđen u skladu sa Priručnikom za projektovanje aerodroma, Dio 4.
- (b) Visinski vertikalni uglovi su upućeni na horizontalne kada je svjetlo istog položaja.

Prostiranje snopa je definisano kao ugao između horizontalnog plana i smjerova za koje intenzitet premašuje onaj pomenut u stupcu "intenziteta"

- (c) Prostiranje snopa je definisano kao ugao između horizontalnog plana i smjerova za koje intenzitet premašuje onaj pomenut u stupcu "intenziteta" .

Član 30.

U članu 149 u Tabeli 6-2 u prvoj koloni riječ IRT mjenjati u AGL (Above Ground Level) – iznad nivoa zemlje.

Član 31.

U članu 178. dodati novi stav (15) koji glasi:

(15) "Treba izvršiti procjenu prilaznih i odlaznih područja unutar 1000 metara od praga poletno-sletne staze da bi se utvrdile mogućnosti koje su na raspolaganju za intervenciju."

Član 32.

U članu 180. stav (5) riječ : "Agenciju" mjenjati u "Direkciju za civilno vazduhoplovstvo BiH".

Član 33.

U članu 184. (Postavljanje opreme i instalacije na operativnim površinama) u stavu (1) i (2) iza riječi "navigacijskih potreba" dodaju se riječi: "ili za sigurnost vazduhoplova".

Član 34.

U članu 186. u stavu (1) dodati tačku f) elektro sistemi.

U članu 186. u stavu (2) brisati "i dostavljaju Direkciji na saglasnost".

Član 35.

U članu 187. stav (5) iza riječi "ukloniti" dodati riječi "sa površine poletno-sletne staze u upotrebi".

U članu 187. dodati novi stav koji glasi:

(6) "Kada kolovoz koriste veoma veliki vazduhoplovi ili vazduhoplovi sa pritiskom guma u višim kategorijama, posebnu pažnju treba posvetiti ispravnosti svjetlosnih instalacija u kolovozu i spojevima kolovoza."

(7) "Asfaltirana poletno-sletna staza se održava u stanju u kom se obezbjeđuju karakteristike površinskog trenja na ili iznad minimalnog nivoa trenja koji je odredila država."

(8) "Rulne staze se trebaju održavati bez snijega, bljuzgavice, leda itd. u obimu koji je neophodan da se omogući rulanje vazduhoplova do i sa operativne poletno-sletne staze."

(9) "Platforme se trebaju održavati bez snijega, bljuzgavice, leda itd. u obimu koji je neophodan da se omogući bezbjedno manevrisanje vazduhoplova, ili kada je potrebno vučenje ili guranje."

(10) "Kada se čišćenje snijega, bljuzgavice, leda itd. sa različitih dijelova manevarskih površina ne može vršiti istovremeno, redosljed prioriteta nakon poletno-sletne staze/ staza u upotrebi treba utvrditi uz konsultacije sa zainteresovanim stranama kao što su službe spašavanja i gašenja požara, što treba dokumentovati u planu za snijeg."

Član 36.

U članu 188. dodaje se novi stav (6) koji glasi:

(6) " Novi sloj kolnika se treba graditi i održavati iznad minimalnog nivoa trenja".

Član 37.

U članu 189. dodati stav (19) koji glasi:

(19) " Ušteda energije dioda koje emituju svjetlost (LEDs) je velikim dijelom rezultat činjenice da one ne proizvode infra-crveni toplotni signal koji imaju inkandescentne (standardne) svjetiljke. Operatori aerodroma, koji očekuju da se led i snijeg tope ovim toplotnim signalom, možda požele ocijeniti da li je u toku takvih uslova potreban modifikovani raspored održavanja, ili ocijeniti moguću operativnu vrijednost instaliranja LED uređaja sa elementima grijanja."

Član 38.

U prilogu A Bilješke kao dopuna Pravilniku o aerodromima u tački 7.9. riječ:" RH"mjenja se u riječ: "BiH".

Član 39.

U prilogu 1. izmjena i dopuna Pravilnika o aerodromima dat je sadržaj Pravilnika o aerodromima.

Član 40.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 8 (osam) dana od dana donošenja, a objaviti će se u „Službenom glasniku BiH".

SADRŽAJ

DIO PRVI-OSNOVNE ODREDBE

OPŠTE

Predmet i područje primjene.....	1
Pojmovi,skraćenice i simboli.....	1-9

ODJELJAK 2. ZAJEDNIČKI REFERENTNI SISTEM.....10

Horizontalni-položajni referentni sistem.....	10
Vertikalni-visinski referentni sistem.....	10
Vremenski referentni sistem.....	10

ODJELJAK 3. CERTIFICIRANJE AERODROMA.....10

ODJELJAK 4. UPRAVLJANJE SIGURNOŠĆU.....10

Sistem upravljanja sigurnošću	10-12
-------------------------------------	-------

ODJELJAK 5. PROJEKTOVANJE AERODROMA.....12

Opšti zahtjevi.....	12
---------------------	----

ODJELJAK 6. REFERENTNI KOD AERODROMA.....12

Utvrđivanje referentnog koda.....	12
-----------------------------------	----

DIO DRUGI- PODATCI O AERODROMU.....13

Aeronautički podatci.....	13-14
Referentna tačka aerodroma.....	14
Nadmorska visina aerodrome i poletno-sletnih staza.....	14
Referentna temperatura aerodroma.....	14
Dimenzije aerodrome i pripadajuće informacije.....	14-16
Nosivost kolovoza.....	16-18
Lokacija za kontrolu visinomjera prije leta.....	18
Objavljene dužine pss.....	19
Uslovi na površinama za kretanje vazduhoplova i povezanim sadržajima.....	19-20
Uklanjanje nepokretnog vazduhoplova.....	20
Sistemi vizuelnog pokazatelja prilaznog nagiba.....	21
Koordinacija između službe za aeronat.inf. i uprave aerodrome.....	21

DIO TREĆI-FIZIČKE KARAKTERISTIKE.....21

GLAVA 1. POLETNO-SLETNA STAZA.....21

Broj i orijentacija poletno-sletnih staza.....	21-22
Dozvoljene maksimalne komponente bočnog vjetra.....	22
Lokacija praga.....	22
Stvarna dužina pss.....	22-23
Širina pss.....	23
Najmanja dozvoljena udaljenost između paralelnih pss.....	23-24
Uzdužni nagibi.....	24-25
Poprečni nagibi.....	25-26

Nosivost kolovoza pss.....	26
Površina pss.....	26
Ramena pss.....	26-27
<u>GLAVA 2.OKRETIŠTA.....</u>	<u>27-28</u>
<u>GLAVA 3. OSNOVNA STAZA PSS.....</u>	<u>28-31</u>
<u>GLAVA 4. SIGURNOSNA POVRŠINA KRAJA PSS –RESA.....</u>	<u>31-32</u>
<u>GLAVA 5. ČISTINA.....</u>	<u>32</u>
<u>GLAVA 6. STAZA ZA ZAUSTAVLJANJE –STOPWAY.....</u>	<u>32-33</u>
<u>GLAVA 7. PODRUČJE RADA RADIO-VISINOMJERA.....</u>	<u>33</u>
<u>GLAVA 8. STAZA ZA VOŽENJE.....</u>	<u>33-37</u>
Brze izlazne staze za voženje.....	37-38
Staza za voženje na mostovima.....	38
Ramena staze za vožnju.....	38-39
<u>GLAVA 9. OSNOVNA STAZA ZA VOŽENJE.....</u>	<u>39-40</u>
<u>GLAVA 10. POVRŠINA ZA ČEKANJE, POZ. ZA ČEKANJE, MEĐUPOZICIJA ZA ČEKANJE, MEĐUPOZ. ZA ČEKANJE I POZICIJA ZA ČEKANJE NA CESTI.....</u>	<u>40-42</u>
<u>GLAVA 11. PLATFORMA.....</u>	<u>42-43</u>
Površina za odleđivanje/zaštitu od zaleđivanja vazduhoplova.....	43-44
<i>DIO ČETVRTI- OGRANIČENJE I UKLANJANJE PREPREKA.....</i>	<i>45</i>
Površine ograničenja prepreka.....	45
Vanjska horizontalna površina.....	45
Konusna površina.....	45
Unutrašnja horizontalna površina.....	45
Prilazna površina.....	46
Unutrašnja prilazna površina.....	46
Prelazne površine.....	46-49
Unutrašnje prelazne površine.....	49
Površina prekinutog sletanja.....	49
Odletna površina.....	49-50
Zahtjevi u pogledu ograničenja prepreka prema broju koda i opremljenosti pss.....	50
Pss za neinstrumentalni prilaz.....	50-51
Pss sa instrumentalnim nepreciznim prilazom.....	51-52
Pss opremljene sistemom za instrumentalni precizni prilaz.....	52-53
Pss opremljene sistemom za instrumentalni precizni prilaz kategorije 2 I 3.....	53
Staze za poletanje.....	53-54
Objekti izvan površina ograničenja prepreka.....	54-56
Ostali objekti.....	57
<i>DIO PETI – VIZUELNA SREDSTVA ZA NAVIGACIJU.....</i>	<i>57</i>
<u>GLAVA 1.- POKAZIVAČI I UREĐAJI ZA SIGNALIZACIJU.....</u>	<u>57</u>
Pokazivač pravca vjetra.....	57

Pokazivač pravca sletanja.....	57-58
Signalna svjetiljka.....	58
Signalne ploče i signalno područje.....	58
<u>GLAVA 2. OZNAKE NA KOLOVOZU OPERATIVNE POVRŠINE.....</u>	<u>58</u>
Prekidanje horizontalnih oznaka pss.....	58-59
Boja i uočljivost.....	59
Oznaka pss.....	59-61
Oznaka središnje linije.....	62
Oznaka praga pss.....	62-64
Oznaka ciljne tačke na pss.....	64-65
Oznaka područja dodira na pss –touchdown zone marking.....	65-66
Oznaka ivica pss.....	67
Oznaka središnje linije staze za vožnju.....	67-69
Oznaka okretišta.....	69-70
Oznaka pozicije za čekanje.....	70
Oznaka međupozicije za čekanje.....	71
Oznaka kontrolne tačke ad za uređaj VOR.....	71
Oznaka parkirališnog mjesta vazduhoplova.....	72-73
Sigurnosne linije na platformi.....	73
Oznaka mjesta čekanja na servisnoj saobraćajnici.....	73-74
Oznake naredbi.....	74
Oznake obavjesti.....	75-76
<u>GLAVA 3. SVIJETLA.....</u>	<u>76</u>
Svijetla koja mogu ugroziti bezbjednost vazduhoplova.....	76
Laserske zrake koje mogu ugroziti bezbjednost vazduhoplova.....	76
Svijetla koja mogu prouzročiti zabunu.....	76
Stojeća prilazna svjetla.....	78
Ostala stojeća svjetla.....	78
Svjetla ugrađena u kolovoznu konstrukciju.....	78-79
Intenzitet i kontrola svjetala.....	79
Rasvjeta u slučaju ugrožavanja bezbjednosti- emergency lighting.....	79-80
Aerodromski svjetlosni far.....	80
Svjetlosni identifikacijski far.....	81
Sistemi prilazne rasvjete.....	81-89
Sistemi svjetlosnih pokazivača nagiba prilaza T-VASIS I AT-VASIS.....	89-94
Sistemi svjetlosnih pokazivača nagiba prilaza PAPI I APAPI.....	94-100
Površina koja mora biti slobodna od prepreka za sisteme T-VASIS,AT-VASIS,PAPI I APAPI.....	100-102
Sistem svjetala za kružno navođenje.....	102-103
Svjetlosni sistemi za uvođenje vazduhoplova na pss.....	103
Svjetlosni sistem za identifikaciju praga pss.....	103-104
Sistem ivičnih svjetala pss.....	104-105

Sistemi svjetala praga pss i krilnih prečki.....	105-107
Svjetla kraja pss.....	108
Sistem svjetala središnje linije pss.....	108-110
Sistem svjetala područja dodira.....	110
Svjetlosni pokazivači brzih izlaznih staza za voženje.....	111-112
Sistem svjetala staze za zaustavljanje.....	112
Sistem svjetala središnje linije staze za vožnju.....	113-117
Sistem ivičnih svjetala za vožnju.....	118-119
Sistem svjetala okretišta pss.....	119
Sistem svjetala zaustavne prečke.....	120-121
Sistem svjetala međupozicije za čekanje.....	121-122
Sistem svjetala izlaska s površine za uklanjanje i sprečavanje stvaranja leda.....	122
Sistem sigurnosnih svjetala pss.....	122-124
Rasvjeta platform reflektorima.....	124-125
Svjetlosni sistem za navođenje vazduhoplova na poziciju s aviomostom.....	125-127
Napredni svjetlosni sistem za navođenje a/c na poziciju s aviomostom-A-VDGS.....	127-129
Sistem svjetala za navođenje a/c na poziciju.....	129-130
Svjetlo mjesta čekanja na cesti.....	130
GLAVA 4. ZNAKOVI.....	130
Karakteristike znakova.....	130-133
Znakovi naredbe.....	133-136
Informativni znakovi.....	136-139
Znak VOR kontrolne tačke aerodrome.....	139
Aerodromski identifikacijski znak.....	139-140
Identifikacijski znak parkirališnog mjesta a/c.....	140
Znak mjesta čekanja na cesti	140
Označivači.....	141
Označivač ivica poletno-sletne staze bez konstruktivnog kolovoza.....	141
Označivači ivica staze za zaustavljanje.....	141
Označivači ivica pss pokrivena snjegom.....	141-142
Označivači ivica staze za vožnju.....	142
Označivači središnje linije staze za voženje.....	142
Označivači ivica staze za voženje bez konstruktivnog kolovoza.....	142
Označivači granice.....	143
DIO ŠESTI-OZNAČAVANJE PREPREKA.....	143
Objekti koji se moraju označiti.....	143
Nepokretan objekat koji nije prepreka.....	144
Nepokretan objekat koji prodire prilaznu ili prelaznu površinu.....	144
Nepokretan objekat koji prodire horizontalnu površinu.....	144
Nepokretni objekat koji prodire kroz površine ograničenja prepreka.....	144-145

Označavanje objekata.....	145
Način označavanja objekata.....	145-148
Upotreba označivača.....	148
Upotreba zastavica.....	148
Osvjetljavanje objekata- upotreba jediničnih izvora svjetala za označavanje prepreka.....	149
Položaj jediničnih izvora svjetala za označavanje prepreka.....	149-151
Jedinični izvori svjetla za označavanje prepreka niskog intenziteta.....	151-152
Jedinični izvori svjetla za označavanje prepreka srednjeg intenziteta.....	152
Jedinični izvori svjetla za označavanje prepreka visokog intenziteta.....	152-154
Označavanje vjetroagregata.....	154
Osvjetljenje vjetroagregata.....	154

DIO SEDMI- VIZUELNA SREDSTVA ZA OZNAČAVANJE POVRŠINA OGRANIČENE UPOTREBE..... 154

Oznaka zatvoreno.....	154
Zatvorene pss i staze za vožnju.....	155
Zatvoreni dijelovi pss i staze za vožnju.....	155
Karakteristike oznake zatvoreno.....	155
Trajno zatvorene pss i staze za vožnju, ili njihovi dijelovi.....	155
Sistemi rasvjete na zatvorenoj pss i stazi za vožnju.....	155
Ukrštanje zatvorenih pss ili staza za voženju sa pss ili stazom za vožnju koje su u upotrebi.....	155-156
Površine sa nedovoljnom nosivošću.....	156
Oznaka bočne strane vozne površine.....	156
Karakteristike oznake bočne strane vozne površine.....	156
Površina ispred praga.....	156-157
Oznaka u obliku slova "V" postavljenog naopačke.....	157
Karakteristike oznake u obliku slova "V" postavljenog naopačke.....	157
Površine izvan upotrebe.....	157
Razmak između označivača područja izvan upotrebe.....	157
Karakteristike označivača za označavanje površina izvan upotrebe.....	158
Karakteristike jediničnih izvora svjetla za označavanje površ. Izvan upotrebe.....	158
Karakteristike konusa za označavanje površ.izvan upotrebe.....	158
Karakteristike zastavica za označavanje površ.izvan upotrebe.....	158
Karakteristike označivača za označavanje površina izvan upotrebe u obliku ploče.....	158

DIO OSMI- ELEKTRIČNI SISTEMI..... 158

Sistemi električnog napajanja za sisteme vazduhoplovne navigacije.....	158-159
Vizuelna sredstva.....	159-160
Projektovanje sistema.....	160
Nadzor.....	160-162

DIO DEVETI-AERODROMSKE OPERATIVNE SLUŽBE, OPREMA I INSTALACIJE	163
Planiranje za slučajeve izvanrednih događaja na aerodromu.....	163-165
Uklanjanje neispravnog vazduhoplova.....	165
Smanjenje opasnosti od kretanja i zadržavanja divljih živa na području aerodroma.....	165
Punjenje vazduhoplova gorivom.....	165
Operacije aerodromskih vozila.....	165-166
Sistemi za vođenje i kontrolu površinskog kretanja.....	166-167
Postavljanje opreme i instalacija na operativnim površinama.....	167-168
Ograde.....	168
DIO DESETI-ODRŽAVANJE AERODROMA	168
Opšte.....	168
Kolnici operativne površine.....	168
Nosivi slojevi kolovoza pss.....	169
Vizuelna sredstva.....	169-171
Dodatci i prilozi	171

Dodaci tiskani uz ovaj Pravilnik su:

a) Dodatak 1.: Boje za aeronautička svjetla na tlu, oznake, znakove i ploče.....	173
b) Dodatak 2.: Značajke aeronautičkih svjetala na tlu.....	183
c) Dodatak 3.: Obvezne horizontalne oznake i oznake obavijesti.....	198
d) Dodatak 4.: Zahtjevi u pogledu projektiranja znakova za navođenje po stazi za vožnju....	203
e) Dodatak 5.: Zahtjevi u pogledu kvalitete aeronautičkih podataka.....	214
f) Dodatak 6.: Lokacija svjetala na preprekama.....	218
g) Dodatak 7.: Aeronautička studija.....	222

Prilozi tiskani uz ovaj Pravilnik su:

a) Prilog A: Bilješke kao dopuna Pravilniku o aerodromima	224
b) Prilog B: Površine ograničenja prepreka	254